

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія природоохоронних територій України

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на
засіданні кафедри
Протокол №8 від
“28” лютого 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Географія природоохоронних територій України
Освітня програма	Географія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	укр
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу Дисципліна «Географія природоохоронних територій України» є навчальною дисципліною за вибором для студентів спеціальності 106 Географія. При вивченні цієї дисципліни студенти зможуть вивчити географічне поширення різних типів природоохоронних територій в Україні та їх значення. Метою викладання дисципліни «Географія природоохоронних територій України» є надання студентам основ теоретичних знань про заповідні території України, їх структуру і функціонування; шляхи збереження незайманої природи в Україні та підтримки сталого натурального процесу в різних природних умовах та знання поширення таких об'єктів в Україні. Основними завданнями навчальної дисципліни «Географія природоохоронних територій України» є: ознайомлення з особливостями організації природоохоронних територій в Україні; аналіз поширення природоохоронних територій України та їх екосистемного значення; аналіз планування і управлінського забезпечення організації різних видів діяльності у національних і ландшафтних парках України
Компетентності ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси. СК12. Здатність аналізувати географічні об'єкти, явища та феномени природного і антропогенного походження застосовуючи відповідні картографічні та геоінформаційні методи.

Програмні результати навчання	
ПР12. Розуміння значення ландшафтного різноманіття для збереження стійкості географічного середовища, уявлення про різноманітність рекреаційних ландшафтів.	
ПР16. Поглиблені знання принципів стійкого регіонального розвитку, здатність планувати, організовувати та реалізовувати оптимізаційні заходи в практичній природоохоронній, туристичній діяльності та у процесі зонування міських та сільських територій.	

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Історичні особливості організації заповідної справи в Україні	Розуміти історичні особливості організації заповідної справи в Україні	Тести, Практичні та творчі завдання
2	Організаційно-правові засади заповідної справи в Україні	Розуміти організаційно-правові засади заповідної справи. Обґрунтувати необхідність формування мережі природоохоронних територій різного рангу.	Тести Практичні та творчі завдання
3	Географія природоохоронних територій, об'єктів ПЗФ України. Класифікація природоохоронних територій.	Обґрунтувати різні підходи до класифікації природоохоронних територій. Розглянути просторові закономірності та географічні особливості формування природоохоронних територій, об'єктів ПЗФ.	Тести, Практичні та творчі завдання
4	Структура та зонально-регіональні особливості природно-заповідного фонду України	Розуміти зонально-регіональні особливості природно-заповідного фонду України. Обґрунтувати ефективність структури ПЗФ.	Практичні та творчі завдання
5	Заповідники, їх поширення в Україні	Розглянути закономірності поширення заповідників в Україні та світі, критерії їх розміщення.	Практичні та творчі завдання
6	Національні парки та інші природоохоронні об'єкти та їх поширення (на прикладі областей України)	Розглянути закономірності поширення національних парків та інших природоохоронних об'єктів в Україні, критерії їх розміщення.	Тести Практичні та творчі завдання
7	ПЗФ Карпато-Подільського регіону	Розуміти стратегію розвитку ПЗФ Карпато-Подільського регіону. Розглянути елементи ПЗФ Карпато-Подільського регіону. Обґрунтувати ефективність формування ПЗФ Карпато-Подільського регіону.	Практичні та творчі завдання

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через: поточний контроль – 100 балів
---	--

5. Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	100
Лекція	20
Практична робота	50
Самостійна робота	30
<i>Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів</i>	20
Разом	100

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 20 балів),
2. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни (до 20 балів)
3. Обговорення відповідей та оцінювання лабораторних робіт інших студентів (до 5 балів)
4. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 10 балів)
5. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 20 балів)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери
Література:	
1. Методологія і практика оцінювання території України для заповідання / За ред. академіка НАН України Л.Г. Руденка.- К.: Наукова думка, 2020.- 248 с.	
2. Давиденко В.М. Заповідна справа: Навч. посібник. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2001. – 140 с.	
3. Заповідна справа в Україні: Навч. Посібник / За заг. ред. М. Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. – К.: Географіка, 2003. – 306 с.	

4. Заповідна справа: навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 204 с.
5. Федоренко М.А. Класифікація екосистемних послуг природоохоронних територій / М.А. Федоренко // Збалансоване природокористування. – 2017. – № 1.
6. Лукавенко Я.І. Економічна оцінка вартості прямого використання екосистемних послуг асканійського степу (на прикладі біосферного заповідника « Асканія-Нова ») / Я.І. Лукавенко, К.І. Деревська // Наукові записки НаУКМА. – 2017. – Т. 197.
7. Брусак Віталій. Міждержавні природоохоронні території польсько-українського прикордоння: сучасний стан та перспективи створення / Віталій Брусак, Діана Кричевська // Актуальні проблеми охорони природного середовища українсько-польських прикордонних територій : тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф. (Львів–Івано-Франкове, 23–25 жовтня 2019 р.). – Львів : ПАІС, 2019. – С. 31–32.
8. Карпюк З. К. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог / З. К. Карпюк, В. О. Фесюк, О. В. Антипюк. – Київ : ТОВ «ОК–ПОЛІГРАФ», 2018. – 136 с.
9. Правовий режим природно-заповідного фонду України : історія формування, юридичні аспекти та закордонний досвід : посібник [Електронний ресурс] / [За заг. ред. О. Кравченко]. – Львів : Видавництво «Компанія “Манускрипт”», 2017. – 92 с. – Режим доступу : http://2116_EPL_PZF_Ukrainy_internet_versia.pdf.
10. Валюх А. М. Характеристика організаційної системи державного управління збереженням природного капіталу України / А. М. Валюх // Державне управління : удосконалення та розвиток. – Дніпро : Вид-во ТОВ «ДКС-центр», 2017, № 4. – Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1231>.
11. Інструкція про зміст та складання документації державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду України / Затверджена наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 16.02.2005 р., № 67 (редакція 17.01.2017 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0298-05>.
12. Про природно-заповідний фонд України. Закон України. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
13. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». – [Електронний ресурс]. – Реж. доступу : <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#n8>.
14. Категорії природоохоронних територій МСОП. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Категорії_природоохоронних_територій_МСОП.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201Д, каб. 206, https://kgip.pnu.edu.ua/ kgp@pnu.edu.ua
Викладач	К. геогр. н., доцент Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактна інформація викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну знижує максимально можливу оцінку на 5 балів для лекцій та на 10 балів для практичних занять. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) оцінювання не змінюється.
Невідповідна поведінка під час заняття	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)

	https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nov_e2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: prometheus.org.ua www.ed-era.com

Викладач _____